Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Nr. 241. Lwów, Piątek dnia 12. Października 1923. Rok XLI.

PRENUMERATA:
Miesięcznie we Lwowie 225.000 [illegible] do domu [illegible] z przesy[illegible] 250.000 [illegible] państwa [illegible]
CEN[illegible] 10.000 mp

Konto czekowe P. K. O. 140.561.

Kraków
Jg. Biblioteka Jagiellońska
10.

R LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetrowy wynosi: Zwyczajny za tekstem 1500 Mk. Nadesłane 4000 Mk. Nekrologja 3500 Mk. Na pierwszej kolumn. 7000 Mk. Przed kron. i w rubryce „Repertuar“ 6000 Mk. Po kron. i kom. 5500 Mk. Dział ekonom. 6000 Mk. Drobne ogł. za każdy wyraz 800 Mk. Paski na kolumn. tekstow po 5000 Mk. Ogłosz. zagran. o 50% drożej. Ogłosz. zamiejsc. o 25% drożej.

REDAKCJA ul. Ossolińskich l. 15. ADMINISTRACJA ul. Chorążczyzny l. 26. — Redaktor przyjmuje między godziną 5—6. — Adres telegr. „Kurjer“ Lwów. — Rekopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19. Od 10 wieczór telefon 874.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego“. Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Serwisy stołowe na 6 osób po Mkp. 3,300.000 sprzedaje Bazar porcelany i szkła póki zapas starczy
Pasaż Mikolascha obok Kina „Lux“. 1777

Czytajcie „Kurjera Lwowskiego“.

Dziś „Kurjer Lwowski“ zawiera:

OBUWIE ZAGRANICZNE znanej marki Goodyaer Welt poleca KARAUISZWADRON Lwów ul. Rutowskiego 1. 1778

Piękne słowa i szpetna rzeczywistość.

Parę uwag o słowach i czynach p. Kiernika.

(Od naszego korespondenta).

Warszawa, w październiku.

Dnia 8-go października, w przed dzień zwołania sejmu, w chwili, gdy interpelacja klubów lewicowych spoczęła już w kancelarji sejmowej, p. Kiernik zdecydował uzupełnić szereg występów resortowych ministrów obecnego rządu wobec prasy. Osłabić ataki. Dać z góry materjał do obniżenia ich znaczenia -- oto był cel p. Kiernika.

Ten defenzywny charakter przemówienia ministra spraw zagranicznych, uderza odrazu już choćby z tego powodu, że zarówno on, jak i rząd cały, zerwali z metodą jawności i pewni łaski pańskiej (ponoć ona na pstrym koniu jeździ) swych mocodawców. i ufności stronnictw rządzących czynili, co im na myśl przyszło w cichości. Tylko te grzmoty podziemne, które wstrząsać poczęły Piastem i Chadecją, te ciosy z tyłu, o których pisaliśmy świeżo -- oraz zbliżające się obrady sejmu, na których rozgorzeć miała nowa batalja, przymusiła milczków do wypowiedzenia się, a groźna sytuacja sprawiła, że zrobiono to z niesłychanym pośpiechem.

A teraz meritum mowy. Dowiedzieliśmy się z niej po pierwsze, że ustawy zmierzające do naprawy naszej odministracji, opracowane przez rząd gen. Sikorskiego, zostały aż do tej chwili wstrzymane i obecnie dopiero wpływają do sejmu. Czyli że rząd p. Witosa wstrzymał reformę o cztery miesiące. Oto jest pierwsza zasługa p. Kiernika, którą uważał za stosowne pochwalić się na wstępie. Oczywiście, że razem z tą sprawą zostały wstrzymane i oszczędności.

Tu p. minister zupełnie gołosłownie oświadczył, że ministerstwo spraw wewnętrznych najmniej daje pola do zarzutów co do rozrzutności gospodarki. Pozwolimy sobie przytoczyć tylko jeden fakt: najmniejsze powiaty są w b. dzielnicy pruskiej — największe na wschodzie. Ale za to na wschodzie jest stosunkowo znacznie więcej urzędników. Administracyjny personal wskutek biurokratycznej gospodarki i braku samorządów normalnych jest po najmniej trzykrotnie za wielki. I jeśli najmniej o tem się pisało (my nie lubimy spraw „drobnych“) to wcale nie znaczy, że gospodarka resortu p. Kiernika jest najmniej skandaliczną.

W sprawach samorządowych p. Kiernik nie powiedział nic. Że jednostki samorządowe pokrywać się mają z administracyjnemi — wie dobrze każde dziecko. Gorzej jest z prawem wyborczem. Nikt nie wątpił o jego powszechności, ale jak się ma sprawa z innymi przymiotnikami demokratycznego głosowania, nie wiemy. A wiedzieć byśmy chcieli dla tego, że w pakcie „8+1“ mowa była o takich próbkach — jak pluralność. P. Kiernik konspirować pragnie widocznie tę próbkę w dalszym ciągu. Cieszy nas to, że nie jest pewny siebie pod tym względem.

Ale poprostu na humorystykę zakrawa, to, co mówił p. minister o bezpieczeństwie publicznem. Gdyby tylko zechciało się mu zestawić liczbę przestępstw wszelkiego rodzaju obecnie i przed kilkoma miesiącami, to jesteśmy przekonani, że byłby dyskutniejszym. Kradzieże, napady, rabunkowe mnożą się, panie ministrze, mnożą z niepokojącą siłą. Wzrosła ilość przestępstw niewykrytych, wzrasta z każdym tygodniem. A kresy wschodnie — to panie ministrze, rana otwarta, której pan i rząd, w którym pan zasiada nie pozwalacie się zabliźnić.

Rząd i pan Kiernik z nim razem sądzą, że jeżeli prasa nasza z powściągliwością traktuje te sprawy, to już przez to samo maleje ich niebezpieczeństwo. Złudzenie, mości panie! Raczej poucza pan nas w ten sposób, że z tą powściągliwością trzeba raz skończyć, że potęguje ona tylko ślepotę czynników rządzących. Granica otwarta,

(Ciąg dalszy na str. 2).

Moralnie rząd już upadł.

Sytuacja po ekspozé p. Witosa. Zdecydowana opozycja lewicy. Bezradność wśród stronnictw rządowych.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). W ciągu dnia dzisiejszego obradowały wszystkie kluby sejmowe, zastanawiając się nad sytuacją, która się wytworzyła na gruncie parlamentarnym po wczorajszem ekspose prem. Witosa. **Stronnictwa lewicy** zajęły pozycję wyraźną; doszły mianowicie do wniosku, że mowa premiera podkreśla ten **stan chaosu i bezradności**, jaki panuje w rządzie i tak fatalnie odbija się na życiu państwa; wobec tego postanowiły w czasie dyskusji, która się rozpocznie jutro, zająć **stanowcze i wyraźne stanowisko opozycyjne.**

Co się tyczy **klubów stronnictw t. zw. rządowych**, to tam dyskusje na ten temat trwały do późnego wieczora i wznowione będą jeszcze jutro. Z samego tego faktu widać jak trudno **jest tym stronnictwom wybrnąć z sytuacji**, bo przecież gdyby same z siebie i swego rządu były zadowolone, miałyby sytuację jasną bezwzględnego dalszego popierania rządu. Jeżeli wszakże zastanawiają się nad tem, świadczyło o **dezorjentacji i rozbiciu, jakie panuje wśród stronnictw rządowych.**

Gdybyśmy chcieli charakteryzować w kilku zdaniach sytuację, musielibyśmy stwierdzić że

moralnie rząd już upadł,

pozostała tylko arytmetyka, a głosowanie nad ewentualnem votum nieufności wykaże, czy tym razem sztuczkami taktycznemi uda się gabinetowi utrzymać jeszcze czas jakiś na powierzchni czy nie.

policja zdezorganizowana, po kraju włóczą się bandy uzbrojone w karabiny maszynowe. agitatorzy „zakordotu" wszędzie się ukazują i wszędzie zyskują posłuch. a pan Kiernik śmie twierdzić, że stan się polepsza, że spokój panuje.

Spokój zapanuje niebawem na jednem tylko polu, na polu pracy społecznej, którą rozbiły przepisy wykonawcze o podatkach dla samorządów, wyprodukowane przez p. Kiernika. Tak tu jest cicho — bo w tej dziedzinie jest śmiecie.

P. Kiernik, z zadowoleniem stwierdza, że w kraju panuje spokój. Ale spokój ten nie jest zasługą rządu, bo ten sprawił właśnie owo „ciężkie położenie gospodarcze", mimo którego ten spokój udaje się utrzymać. Tylko i tu trzeba dodać, że w tym spokoju jak zaraza szerzą się prądy przeciw państwowe z zastraszającą siłą.

Z akcją komunistów walczy się represją i więzieniem — mybyśmy woleli, by mądrą gospodarką wyrwano podstawy do agitacji im, i nie tylko im, lecz również i innym wywrotowcom.

Ale do tego trzeba, by przedewszystkiem ustąpił p. Kiernik i jego koledzy.

Adam Uziembło.

P. Kucharski nie ma nic do powiedzenia.

Minister skarbu na posiedzeniu senatu.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). Na dzisiejszem posiedzeniu senatu wygłosił min. skarbu Kucharski przemówienie, które da się streścić w jednem powiedzeniu ministra, że nic nie ma do dodania pozatem co oświadczył już wobec prasy.

Wobec takiego oświadczenia sen. Woźnicki (Wyzwolenie) postawił wniosek o otwarcie dyskusji nad oświadczeniem min. skarbu. Wniosek ten upadł i na tem skończyło się posiedzenie, które jeżeli zapisze się w historji, to tylko jako przyczynek do tego stanu bezradności i bezprogramowości, jaki w najbliższej przyszłości, a może w dniach najbliższych musi doprowadzić do upadku obecnego gabinetu.

P. Young o swojej misji w Polsce.

Charakter doradcy, nie oficjalny.

Warszawa. (AW). Hilton Young przyjął dziś przedstawicieli prasy stołecznej, lecz stwierdził, że misja jego ma charakter doradczy, nie oficjalny, że sprawą pożyczki zagranicznej nic ma on nic wspólnego i pobyt jego w Polsce nie jest związany z tą sprawą. Ocena sytuacji finansowej w Polsce byłaby przedwczesną wobec krótkości pobytu jego w tym kraju. Jednakowoż p. Young jest głęboko przeświadczony, że podstawy ekonomiczne Polski są bardzo silne. Trzeba tylko wysiłku społeczeństwa, aby uzdrowić chore finanse państwa. Przyjaciele Polski żywią przekonanie, że zdrowy rozsądek narodu i umiejętność jego przywódców politycznych przezwycięży wszelkie trudności.

Sprawy urzędnicze.

JAK WYGLĄDA POMOC DLA URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH.

Warszawa. (AW.) Wedle dzienników porannych pomoc doraźna rządu dla urzędników przedstawiać się będzie następująco: Urzędnicy do VI kategorji włącznie jako zaliczki na pensje otrzymają pomoc w opale i ziemniakach, pokrywając nabycie tych towarów kwitami, które przyjmowane będą przez urzędy skarbowe przy płaceniu bież. podatków. Organizacje miejscowe urzędników otrzymają dla rozdziału węgiel w ilości 1 tony dla rodzin małych i urzędników samotnych, 1 i pół tony dla rodzin średnich. 2 tony dla rodzin dużych. W ten sam sposób za pośrednictwem kwitów organizacje urzędnicze będą nabywać po 10 cetn. ziemniaków dla pierwszej kategorji. 12 dla drugiej, 15 dla trzeciej. Pomoc doraźna w gotówce jest niemożliwa, gdyż w całości musiałaby być pokryta drukiem marek papier. Urzędnicy, do których pomoc w opale i ziemniakach nie będzie mogła dotrzeć, rząd przyzna ekwiwalent tej pomocy.

URZĘDNICY PAŃSTWOWI DOMAGAJĄ SIĘ OPIEKI W RAZIE CHOROBY ICH RODZIN.

Warszawa. (AW.) 10 organizacji zawodowych, zgrupowanych w centralnym komitecie pracowników państwowych wystosowała do Sejmu pismo, domagające się wprowadzenia ustawodawstwa społecznego i urzędniczego, któreby gwarantowało urzędnikom opiekę w razie choroby i starości, oraz odpowiednie warunki materjalne.

Uchwała Słowaków.

„Slovak" wzywa rząd czeski do złożenia dymisji i rozpisania nowych wyborów do zgromadzenia narodowego. Przeszłe wybory nie dały bowiem prawdziwego obrazu nastrojów ludności, jak to się okazało z wyborów gminnych na Słowaczyźnie.

Stronnictwo niepodległościowców słowackich ogłasza dzień 12 października za święto żałoby narodowej. Jest to rocznica wymordowania w Namiestowie wrzez żandarmerję czeską słowaków. W dniu tym odbędą się we wszystkich kościołach słowackich uroczyste nabożeństwa.

ROZSZERZENIE KOMPETENCJI WOJEWÓDZTW W POLSCE.

Warszawa. (telef.) „Przegląd wieczorny" dowiaduje się, że M. S. Wewn. nosi się z zamiarem rozszerzenia kompetencji województw. Chodzi bowiem o przeprowadzenie silniejszego zespolenia władz administracyjnych w województwach. Jednym z najważniejszych punktów rozszerzenia kompetencji wojewody ma być prawo opiniowania wszystkich nominacji wyższych urzędników na terenie województwa, chociażby urzędy te nie podlegały władzy M. S. Wewn. i wojewodzie.

PODNIESIENIE PŁAC NAUCZYCIELI PRYW.

Warszawa. (telef.) Komisja złożona z przedstawicieli organizacyj społecznych, przełożonych i nauczycieli w Warszawie uchwaliła wobec wzrostu drożyzny wykazanego przez główny urząd statystyczny, podnieść płace nauczycieli prywatnych i społecznych szkół średnich na październik r. b. o 42 proc. w porównaniu z płacami wrześniowemi.

ZYGMUNT SWAT... 2

DZWONY.

(Z cyklu: „Dwanaście legend").

(Ciąg dalszy)

Nigdy od tej pory Sonus nie wychylał się z czeluści ziemi z próżnemi rękoma.

Za każdym razem wyrzucał na jej powierzchnię to kawałek bursztynu, to kryształ jasny, to lśniące odłamki kruszców i cieszył się, ilekroć podpatrzył, jak człowiek znajduje taki dar porzucony i jak, oglądnąwszy go z ciekawością, uradowany zabiera go ze sobą.

Aż wreszcie Sonus, wysilając się na wciąż nowe niespodzianki, wpadł na pomysł, aby wynieść na ziemię zarzewie ognia.

Zaledwie ten pomysł wykonał, ujrzał ukryty w skalnej szczelinie, gdy gromdka ludzi zbiegła się zaraz około niewielkiego płomienia. Niektórzy nieśmiało, z nieufnością zbliżali do ognia dłonie i cofali je szybko, zaciekawieni i zaniepokojeni zarazem.

W tej jednak chwili podpatrujący Sonus uczuł nagle najniespodziewaniej, jak z tyłu chwytają go wpół i wciągają w głębię żelazne dłonie.

— Cha, cha, cha! — śmiał się szatańskim śmiechem Lucyfer, książę potępionych, bo on to był, nie kto inny. — Chodź w moje objęcia, mały! Cha, cha, cha! Ani byłbym się spodzieże taki zmyślny jesteś: Toż oni, dzięki twojej hojności, mają już teraz ogień i żelazo. Dopiero z tego będziemy mieli uciechę! Ach! Prawda! Mają już i złoto! Jeszcze lepiej. Wybornie! Wybornie! Znakomicie! Cha, cha, cha!

Sonus nienawidził od dawna Lucyfera. Wydzierał się z jego uścisku, ile sił starczyło, ale tamten, wciąż śmiejąc się, niósł go w głąb i nie zatrzymał się aż w olbrzymiej czeluści, gdzie zgromadziły się tłumy złych duchów, którym opowiedział przygodę. Uciecha była powszechna.

Uwolniony nareszcie Sonus nie rozumniał tej gwałtownej, ogólnej radości, zaniepokoił się nią, przeczuwając coś złego i — swoim zwyczajem — milczący, ponury, rozżalony, zaszył się gdzieś w ciemnym kącie i spoglądał z gorycą na wstrętny taniec rozbawionych szatanów.

— — — — — — — — —

Na ziemi z biegiem czasu nauczono się zwolna używać ognia i kruszców.

Lecz zanim jeszcze wykuto pierwszy pług, powstały już ostre miecze i pociski.

Ludzie poczęli walczyć ze sobą. Wydzierali sobie przemocą owe błyskotki, pochodzące z głębiny ziemi: bursztyny i kryształy, klejnoty i kruszce a przy tem — zabijali się nawzajem.

Coraz częściej rozlegał się głośny brzęk mieczów, uderzających o tarcze, coraz częściej i obficiej wsiąkała w ziemię krew a owo dźwięki, odgłos walk, przedzierając się ze ziemi w jej głąb, mile pieściły uszy potępieńców, upojonych oparem wylanej krwi. Szaleli poprostu z radości i szalone wyprawiali orgie taneczne w olbrzymiej grocie o sklepieniu, wspartem na białych, jak alabaster, słupach i o ścianach hebanowo czarnych.

A Sonus — mimowolny sprawca tej radości — trapiąc się wewnętrznym wyrzutem swego lekkomyślnego postępku, krył się we wnękach ciemnych ścian, zatykał sobie uszy rękoma, twarzą rzucał się na ziemię i łkał zdławionem łkaniem rozpaczy, z oczyma bez łez, w potępieńczym bolu.

Wszechmocny słyszał jednak te jego łkania i — po długim, długim czasie — ulitował się, bo pozwolił mu przyoblec ciało człowieka.

Jako człowiek urodził się Sonus w marnem, niekształtnem ciele.

Miał garb z przodu i z tyłu, wielką, wydłużoną głowę, krótkie, pałągowate nogi i długie ramiona.

Rodziców nie pamiętał, snać odumarli go dzieckiem, było to tak, jakby ich nie miał wcale. Wychował się samotnym sierotą, to też był smutny i milczący.

Pewien zamożny a bezdzietny płatnerz przyjął karzełka z litości w dom na wychowanie i na naukę szlachetnego i popłatnego rzemiosła, któremu się z zamiłowaniem oddawał. A roboty miewał wiele, bo rycerstwo gotowało właśnie jakąś wielką wyprawę przeciw niewiernym.

(C. d. n.).

Rewizja ustawy o ochronie lokatorów.

Komisja prawnicza sejmu opracowuje zmiany w sprawie wyłączenia z pod ochrony wypowiedzenia i nowych norm komornego.

Warszawa. (PAT.) 10 10. Sejmowa komisja prawnicza odbyła dziś posiedzenie, na którem rozpatrywano **projekt noweli do ustawy o ochronie lokatorów.** Członkom komisji przedłożono w 10 wem brzmieniu art. 2, 5, 6 i 10 ustawy o ochronie lokatorów. Referent wicemarszałek Seyda wyjaśnił, że art. 2 i 10 odpowiadają uchwałom zapadłym w pierwszem czytaniu komisji. Chodzi o **ustalenie lokalów wyłączonych z pod ustawy o ochronie lokatorów** oraz o ustalenie tzw. ważnych przyczyn, uprawniających do **wypowiedzenia najmu.** Art. 5 i 6 zawierają natomiast zasadnicze zmiany w stosunku do dotychczasowego projektu rządowego. W dziedzinie **obliczenia komornego** zmiany te uzgodnione zostały między rządem a referentem i polegają na tem, że za **pierwszy kwartał 1924 r., komorne wynosić ma za mieszkanie do 6 pokoji 10 proc.** za mieszkanie liczące conajmniej 7 **pokoji, sklepy, hotele itp. 20 proc.** komornego, płaconego w r. 1914, obliczonego według ceny, jaką w dniu 15 grudnia 1923 PKKP. płacić będzie za monety złote dotyczącej waluty.

Poczynając **od 1 września 1924** wzrost ma podstawę komornego kwartalnego przy pierwszej kategorji 2 proc., przy drugiej 3 proc., poczynając od 1 kwietnia 1924 przeprowadzony ma być na tej zasadzie, że **komorne płacone za I kwartał** 1924, wzrastać ma w tym samym stosunku, jak **mnożna pensji funkcjonarjuszy państwowych.** — Minister sprawiedliwości przed końcem kwartału ogłaszać będzie na następujący kwartał sposób obliczania komornego. Nowy projekt wprowadza pozatem obowiązek właścicieli nieruchomości przeprowadzenia **remontu aż do wysokości całego komornego.** Referent wyjaśnia szczegółowo zasady nowego projektu. W dyskusji zabierało głos kilkunastu mówców.

Przedstawiciel PPS. zgłosił wniosek o odroczenie rozprawy, aż do przeprowadzenia sanacji skarbu. Pozatem zgłoszono cały szereg poprawek merytorycznych. Głosowanie nad wszystkimi wnioskami odroczono do posiedzenia czwartkowego.

Z komisji sejmowych.

KOMPETENCJA SEJMU W STOSUNKU DO WNIOSKÓW SENATU. — MARSZAŁEK PRZECIW WYPŁACENIU ZALICZKI PRACOWNIKOM PAŃSTW.

Warszawa. (PAT.) 10 10. Na sejmowej komisji regulaminowej i nietykalności poselskiej referował p. Lieberman w sprawie zmiany art. 14 i 24. Wniosek zmierza do tego, aby w wypadku, kiedy sejm zmiany proponowane przez senat odrzuci zwykłą, a nie kwalifikowaną większością głosów, jak tego wymaga art. 25 konstytucji, oraz jeżeli projekt ustawy w ten sposób uchylony zostanie ma nowo podjęty przez którykolwiek z czynników posiadających inicjatywę prawodawczą, wprowadzono postępowanie skrócone, polegające na tem, że nowy projekt takiej ustawy marszałek odsyła wprost do komisji, Sejm zaś rozstrzyga następnie, po odbyciu jednego tylko czytania. — Wniosek ten został przyjęty.

Drugim punktem porządku dziennego była kwestja, poruszona w liście marszałka Sejmu w związku z wnioskiem p. Smulikowskiego, domagającym się wypłaty dwumiesięcznych poborów pracownikom państwowym. Marszałek zakwestjonował dopuszczalność ze względów zasadniczych powyższego wniosku.

—•••—

POLSKI STAN POSIADANIA NAD MORZEM.
Sprawy morskie przed komisją senatu.

Warszawa. (PAT). 10. 10. Na posiedzeniu senackiej komisji dla spraw zagranicznych, wojskowych i morskich, przedstawiciel ministerstwa przemysłu i handlu dyr. Chrzanowski przedłożył referat dający wyczerpujący obraz tego, co dotychczas było zrobione w dziedzinie marynarki handlowej. W tej pracy we wszystkiem przebijała się celowa chęć uniezależnienia się od Gdańska, który w przeszłości Polskę na morzu zastępował, obecnie zaś niemal całkowicie pozostaje pod wpływem niemieckim. Obecnie mamy urząd marynarki handlowej na Pomorzu w Wejherowie, oraz urzędy marynarki handlowej w Gdańsku, lecz ten ostatni dotyczy tylko terenu woln. m. Gdańska. Porty marynarzy, w Gdyni, na Helu, w Pucku. Główna uwaga koncetruje się na portach w Gdyni i Pucku, na Helu zaś uskutecznia się tylko roboty konieczne. Uruchomiono szkołę marynarki w Tczewie ze 125 uczniami. Mając statek szkolny „Lwów" do dyspozycji, odbyli na nim cały szereg podróży morskich.

NIEUSTĘPLIWOŚĆ FRANCJI W KWESTJI OKUPACJI.

Londyn. (AW). „Daily Mail" donosi, że rządy francuski i angielski zamierzają o tyle zmienić swą dotychczasową organizację okupacji, o ile Niemcy podejmą pracę. Dopiero po całkowitem zarzuceniu biernego oporu zgodzi się Francja rozpatrzyć wraz ze sprzymierzonymi niemieckie propozycje i to wyłącznie natury gospodarczej. Wtedy dopiero załogi wojskowe zostałyby zredukowane do minimum.

NADZWYCZAJNE PEŁNOMOCNICTWA DLA RZĄDU.

Berlin. (PAT). 10. 10. Sejm Rzeszy przyjął wczoraj w drugiem czytaniu ustawę o nadzwyczajnych pełnomocnictwach dla rządu. Przeciw ustawie głosowali nacjonaliści, bawarskie stronnictwo ludowe i komuniści.

„ROK PRACY".

Wiedeń. (PAT). 10. 10. „N. Fr. Presse" z Monachjum: Gen. komisarz państwowy Kahr zamierza w porozumieniu z rządem bawarskim wprowadzić powszechny obowiązek służby na rzecz państwa w formie tak zwanego „roku pracy".

DOLAR — 2 MILJARDY 800.000 MK.

Berlin. (PAT). 10. 10. Wczoraj w godzinach wieczornych osiągnął kurs dolara sumę 2 miljardów 800.000 mkn. Na berlińskim rynku żywnościowym ceny podskoczyły wczoraj o 100 proc. Chleb bezkartkowy kosztować będzie dzisiaj 76 miljonów.

HITTLER USUWA SIĘ Z ZWIĄZKU BOJOWEGO

Wiedeń. (PAT). 10. 10. „N. Fr. Presse" donosi z Monachjum, że Hittler złożył powierzone mu we wrześniu kierownictwo Związku bojowego, z tem uzasadnieniem, że organizacja Reichsflage, należąca do tego Związku, rozbiła się i że większa część Reichsflage stanęła po stronie Kahra. Wskutek tego rozłamu, przeciwieństwa pomiędzy Kahrem a wszechniemcami i narodowymi komunistami zaostrzyły się znacznie.

ZNIESIENIE CENZURY.

Berlin. (PAT). 10. 10. Niemiecki minister obrony krajowej zniósł cenzurę.

„ROTE FAHNE" ZAKAZANA.

Berlin. (PAT). 10. 10. Minister obrony krajowej zabronił aż do odwołania wydawania i sprzedaży gazety „Rote Fahne", ponieważ dziennik ten nawoływał do przygotowania strajku generalnego i wzywał żołnierzy Reichswehry do akcji politycznej i do nieposłuszeństwa.

Wielki spisek przeciw rządowi w Rumunji odkryty

Bukareszt. (PAT). 10. 10. Wykrycie spisku, którego zadaniem było wymordowanie szeregu ministrów, finansistów i publicystów, nastąpiło z okazji rewizji, przeprowadzonej przez policję w mieszkaniach kilku faszystów. W ręce policji wpadły zapasy broni. Zamach miał być dokonany w dniu dzisiejszym.

—•••—

Pod rządami Stresemana i Kahra.

STINNES PONIÓSŁ KLĘSKĘ. FRANCUZI NIE CHCĄ Z NIM PERTRAKTOWAĆ

Warszawa. (Tel. wł.) (G) Z Berlina donoszą, że prasa niemiecka potwierdziła wiadomość o kompletnem niepowodzeniu akcji Stinnesa u gen. Degoutte'a.

Gen. Degoutte odmówił wejścia w jakiekolwiek pertraktacje ze Stinnesem zarówno w sprawach odnoszących się do życia gospodarczego Ruhry jak i w sprawach politycznych. Po rozmowach ze Stinnesem dokonano natomiast układu z Wolffem w sprawach podjęcia świadczeń odszkodowaniowych, które pomyślane zostały jako akt skierowany przeciw Stinnesowi, gdyż Wolff występował na terenie Ruhry jako konkurent Stinnesa.

STINNES PODEJRZYWANY O ZDRADĘ STANU.

Berlin. (PAT.) 10 10. Dzisiejszy Vorwärts w **artykule wstępnym występuje z żądaniem,** aby rząd zbadał, czy nie należałoby przeciw Stinnesowi i jego spólnikom, którzy na własną rękę prowadzili rokowania z władzami okupacyjnemi, wytoczyć sprawę o zdradę stanu.

FRANCJA ODRZUCA WSPÓŁPRACĘ PRZEM. NIEM.

Wiedeń. (AW). „N. Fr. Presse" donosi, że kierujące koła polityczne francuskie mają być przeciwne stworzeniu współpracy przemysłów francuskiego i niemieckiego. Poincare nie chce na razie wiedzieć o jakichkolwiek układach z przemysłowcami, gdyż pragnie zmusić Niemcy za wszelką cenę do płacenia reparacji. Co do stanowiska niemieckich kół politycznych, to wysiłki Stinnesa uchodzą w Berlinie za wyraźny dowód jego dążności w kierunku uchwycenia władzy, w Niemczech w swe ręce, do czego miałby mu pomódz w dużej mierze ruch przemysłowy francusko-niemiecki, wzmacniając dostatecznie jego stanowisko.

Ze świata.

RUMUNIA POWOŁUJE RADĘ OBRONY NARODOWEJ.

Bukareszt. (AW.) Na obecnej sesji parlamentu rumuńskiego będzie rozpatrywany projekt ustawy, powołującej do życia najwyższą radę obrony narodowej. Przewodniczącym rady będzie król. — Zastępcą zaś jego prezydent ministrów. Członkami minister spraw zagr., wojny, robót publicznych i komunikacji.

—•••—

WIĘC W BUŁGARJI NIC SIĘ NIE STAŁO?

Sofja. (PAT). 10. 10. Bułg. Agencja telegr. zaprzecza wiadomościom, jakie ukazały się za granicą o rzekomym przerwaniu komunikacji kolejowej, telegraficznej i telefonicznej między Bułgarją, a zagranicą i o walkach, które miały się toczyć z powstańcami koło Sofji, wreszcie o rzekomem przejściu dowódcy batalionu wojsk bułgarskich Jankowa na stronę powstańców.

—•••—

NIE SPIESZYŁO IM SIĘ.

Pekin. (PAT). 10. 10. Parlament chiński uchwalił tekst nowej konstytucji, po dyskusji, trwającej 12 lat.

Sprawy polskie.

PREZ. WOJCIECHOWSKI DAJE PRZYKŁAD OSZCZĘDNOŚCI.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) Prezydent Rzpltej zarządził skreślenie w swoim budżecie około 40 proc. proponowanych wydatków, stojąc na stanowisku, że przedewszystkiem prez. Rzpltej powinien dać przykład oszczędności w tych ciężkich czasach.

FINANSOWA KONFERENCJA P. WITOSA Z SENATOREM BERANGEREM

Warszawa. (Tel. wł.) (G) Prem. Witos przyjął wczoraj na audyencji senatora francuskiego Berangera, który przybył do Polski celem poinformowania się w sprawach finansowych w związku z 400 miljardową pożyczką francuską dla Polski kwestjonowaną przez senat francuski.

GROŹBA REPRESJI OSEMKOWYCH.

Kraków. (Telef.) „Goniec Krakowski“, organ ministra Kucharskiego donosi:

„Jak się ze sfer wojewódzkich dowiadujemy, prezydjum Rady Ministrów poleciło województwu krakowskiemu, aby zażądało od prezydjum m. Krakowa odpisu protokołu z ostatniego posiedzenia rady miejskiej i przedłożyło go bezzwłocznie prezydjum rady ministrów. Polecenie to nastąpiło na skutek burzliwych przemówień niektórych radców miejskich z lewicy krytykujących oraz występujących wrogo przeciw rządowi. W związku z żądaniem przesłania protokołu z posiedzenia rady m. Krakowa do prezydjum rady ministrów krążą pogłoski, że rząd zamierza rozwiązać radę m. i zamianować komisarza rządowego na Kraków. (Są to rzeczywiście skandaliczne zakazy ósemkowe. Zapowiedź najskrajniejszej reakcji, nie praktykowanej nawet w państwach absolutnych! — Czego to się zachciewa rozmaitym puszczykom! Przyp. red.)

MIN. KUCHARSKI WYCOFAŁ PROJEKT EMISJI BONÓW ZŁOTYCH.

Warszawa, (telef.) Z porządku dziennego wczorajszego posiedzenia Sejmu, wycofane zostały projekty ustaw skarbowych, w szczególności projekt II-ej emisji bonów złotych. Sfery sejmowe fakt ten łączą z nowemi planami ministra skarbu p. Kucharskiego, który je przedstawi dziś w swojem ekspose.

W obronie awansu automatycznego.

Poważnie zaniepokojonem zostało nauczycielstwo uchwałą Senatu, znoszącą awans automatyczny. Jakkolwiek komisja budżetowa zajęła w tej sprawie odmienne stanowisko i zdeklarowała się za utrzymaniem awansu automatycznego — to jednak czujne nauczycielstwo szkół powszechnych nie odwróciło uwagi od sprawy tak ważnej i na apel Naczelnego Zarządu Związku pol. naucz. szkół powsz. odbyło w kraju cały szereg wieców protestujących. — Wiec taki odbył się we Lwowie staraniem Ogniska miejscowego w niedzielę 7-go bm. w sali „Gwiazdy“. Mimo niesprzyjającej pogody i szalejącej wichury, zebrał się spory zastęp nauczycielstwa lwowskiego i zamiejscowego. Zgromadzeniu przewodniczył poseł Bronisław Malik, wyczerpujący, przeszło godzinę trwający referat wygłosił poseł Smulikowski. Jednogłośnie uchwalono następującą rezolucję:

„Zgromadzone nauczycielstwo, zwołane przez Związek Pol. Naucz. Szkół powszechnych i Związek Zaw. Pol. Naucz. Szkół Średnich w dn. 3. października 1923 r. protestuje przeciwko uchwale Senatu Rzeczypspolitej Polskiej z dn. 27. września br. znoszącej prawo automatycznego awansu nauczycielskiego w ustawie o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska.

Zgromadzenie stwierdza, że uchwała ta godzi bezpośrednio w interes i rozwój szkolnictwa przez niewolnicze uzależnienie nauczycielstwa i skierowanie słabych jednostek na drogę służalstwa, intryg, korrupcji i wogóle deprawacji charakterów, co odbije się fatalnie na wychowaniu młodego pokolenia.

Zgromadzenie podkreśla z naciskiem, że prawo automatycznego awansu w ustawach z roku 1919 i 1920-go zgodnie z odrębnym charakterem ustroju szkolnictwa i pracy nauczycielskiej, odmiennej od szablonu urzędowania biurowego, nie może być odjęte bez wstrząśnięcia całym systemem szkolnym, tym tysięcznym rzeszom nauczycielskim, które z powstaniem niepodległego bytu Polski podjęły z wielkim zapałem i poświęceniem pracę w nader ciężkich warunkach.

Zgromadzenie, zwracając uwagę z ubolewaniem na pogorszenie ustawy obecnej przez odebranie świadczeń, jak: mieszkanie, opał i grunt nauczycielstwu szkół powszechnych, apeluje do Sejmu, ażeby odrzucił poprawki Senatu z austrjackich wzorów na grunt polski przeniesione, a utrzymał pierwotny tekst zawarty w projektach Rządu i uchwalony w trzech czytaniach Sejmu Rzeczypospolitej.

Nauczycielstwo wyraża głębokie przekonanie, że Sejm w rocznicę powstania wiekopomnej Komisji Edukacyjnej — nie wymierzy dotkliwego ciosu szkolnictwu polskiemu i czystości jego celów, a przez odrzucenie poprawek Senatu — nie dopuści do spotęgowania rozmiarów rozgoryczenia nauczycielstwa, walczącego wraz z wszystkimi funkcjonarjuszami państwowymi, z orgją szalejącej drożyzny — w dzisiejszych niebywale ciężkich warunkach egzystencji“.

Od Wydawnictwa.

Dalsza, bardzo dotkliwa podwyżka ceny papieru drukowego i kosztów druku, tudzież gwałtowne podrożenie w ostatnich dniach całego szeregu innych artykułów, niezbędnych dla druku gazety, zmuszają nas do dalszego podniesienia ceny pojedyńczego egzemplarza i prenumeraty.

Począwszy od

10 października 1923 r.

kosztuje 1 egzemplarz „Kurjera Lwowskiego“

10000 Marek.

Prenumerata miesięczna wynosi:

We Lwowie do odbierania w administracji „Kurjera Lwowskiego“ . 225.000 m.

We Lwowie z dostawą do domu 250.000 m.

W całej Polsce . . . . 250 000 „

Zagranicą . . . . 325.000 „

Wszystkich P. T. Prenumeratorów, którzy nie uiścili jeszcze zapłaty za październik prosimy o bezzwłoczne wyrównanie rachunku według powyższej podwyżki wraz z ewentualnemi zaległościami.

WYDAWNICTWO „KURJERA LWOWSKIEGO“.

Kronika.

KALENDARZYK.

Dziś rz. kat. Placydy p.; gr. kat.. Charytona. Jutro rz. kat. Maksymiljana; gr. kat. Kyrjaka pr. — Wschód słońca 5·40, zachód 4·43.

TEATR WIELKI.

Czwartek „Madame Butterfly“.

Piątek „Uczta szyderców“, komedja w 4 aktach Benelliego (premiera).

TEATR MAŁY.

Czwartek „Ceny księżniczki Fatmy“.

Piątek „Pani prezesowa“.

TEATR NOWOŚCI.

Czwartek, piątek „Królowa fal“.

Biuro koncertowe M. Tuerka. Piątek 12-go października: II. Koncert Egona Petriego. 4944

We Lwowie.

— **Stosunki rolnicze i stan kultury rolnej w Polsce** bada obecnie z ramienia rządu Stanów Zjednoczonych delegat rządu Stanów Zjedn. dyrektor depart. rolnictwa w Waszyngtonie dr. Michael, który przybył 8. bm. z Puław do Lwowa w towarzystwie dr. Nowakowskiego Stanisława, prof. geografji ekonomicznej uniwersytetu Clark i prezes towarz. przyjaciół kultury polskiej w Ameryce. Goście nasi zwiedzają miasto nasze i podejmowani byli przez towarzystwo gospodarskie. Między innemi zainteresowali się produkcją nawozów sztucznych i konferowali z dyrektorem towarzystwa eksploatacji soli potasowych. We wtorek wieczorem wyjechali do Przeworska, gdzie zwiedzali cukrownię, wczoraj wieczorem wrócili do Lwowa.

— **Pokrzywdzone nauczycielstwo.** Jak nam donoszą z Przemyśla, nauczycielstwo powiatu tamtejszego do dnia dzisiejszego nie otrzymało 32-proc. dodatku. Możeby Kuratorjum O. Szkolnego Lwowskiego zechciało wglądnąć w tę sprawę i odpowiednio pouczyło inspektora p. Fiszera, z którego winy sprawa powyższa zalega. Kto wróci bowiem stratę, jaką ponosi nauczycielstwo? P. Fiszerem zajmiemy się wkrótce bliżej i dokładniej.

— **Inauguracja roku akademickiego 1923/4** w wyższej szkole dla handlu zagranicznego we Lwowie 12. bm. odbędzie się nabożeństwo o godz. 9. w kościele św. Mikołaja, inauguracja o godz. 10 w auli zakładu (ul. Bourlarda 5).

— **Posiedzenie Rady miejskiej** odbędzie się dziś we czwartek. Na porządku dziennym m. i.: Podwyższenie podatku miej. od ładunków. Sprawa dodatku gmin. do państw. opłat od patentów za wyrób i sprzedaż trunków i przetworów spirytusowych. Zmiana taryfy M. Z. E. (Podwyżka cen prądu elektr. i biletów tramwajowych). Sprawa budowy nowej drogi na Błonie Janowskie. Zamknięcie rachunkowe funduszu rzeźnianego za r. 1922.

— **Wszystkie dzienniki warszawskie** podniosły w dwójnasób cenę abonamentu, a numer pojedynczy na 10.000 mkp.

— **Brak mąki** odczuwać się daje dotkliwie we Lwowie. Nie posiada jej nawet m. zakład aprowizacyjny. Zarząd miasta zażądał w Warszawie wysłania 50 wagonów mąki dla rozsprzedania jej ludności tutejszej.

— **Drożyzna coraz większa,** pomimo spadku dolara, którego poprzednią zwyżką rozmaici paskarze tłumaczyli szalony wzrost cen wszystkich artykułów.

Na targu wczorajszym żądano za ziemniaki po 4 do 5.000 mkp., a jarzyny sprzedawano po cenach niesłychanie wysokich. Za mleko żądano od 20 do 30.000 mk., za jaja po 5 do 6.000 mk., za chleb 30.000, za bułkę 2.900 do 3.100 mk., za mąkę pszenną krajową 40 do 45.000 mk. i żytnią 25 do 26.000 mk., za mąkę amerykańską 50 do 60.000 mk.

Rzeźnicy zgłosili do urzędu targowego następujący cennik mięsa, tłuszczów i wędlin: mięso wołowe 110.000, wieprzowe 120—140.000, cielęce 100—105.000, baranina 80.000, słonina 200—220.000, sadło 240.000, smalec do 300.000, szynka 240.000, kiełbasa 200.000, wędzonka gotowana 200.000, surowa 170.000

Nadesłane.

APOLLO | Niebywała atrakcja!

ROMANS AKROBATY

Cyrk Francesko

Przepiękny dramat cyrkowy w 6 aktach

Dziś premiera | APOLLO

— **Nad sprawą pragmatyki dla pracowników gminy m. Lwowa** obradowała sekcja V. w obecności delegatów związku pracowników gminnych.

— **Nowa podwyżka cen prądu elektrycznego. i biletów tramwajowych** nastąpić ma w najbliższym czasie. Na ostatniem posiedzeniu m. sekcji finansowej na wniosek dyrektora p. Tomickiego uchwalono zaproponować radzie miejskiej podwyższenie taryf prądu elektr. i ceny biletów tramwajowych.

Bilet tramwajowy kosztować ma 9000 mk., a na dworzec stosunkowo drożej. Podwyżki powyższe mają być uchwalone na dzisiejszem posiedzeniu rady m.

— **Z teatru. „Madame Butterfly“.** Dziś tj. we czwartek idzie w teatrze Wielkim dawno nie grana opera Pucciniego, W głównych rolach śpiewać będą pp. Puchalska i Drabik. Dyryguje p. Stadler.

Na sobotnie popołudniowe przedstawienie dla młodzieży szkolnej („Straszny dwór") bilety wstępu sprzedaje kasa teatralna od piątku.

„**Uczta szyderców**". W teatrze czynione są ostateczne przygotowania do dzieła Benelli'ego, które ukaże się po raz pierwszy w piątek 12 bm. Reżyser p. Zytecki, odbywa codziennie próby, malarnie i warstaty krawieckie kończą dekoracje i kostjumy. Na scenie ujrzymy między innemi bezcenne skrzynie renesansowe, szafy, broń itd., które udzieliły nasze muzea. „Uczta szyderców" stanie się napewno atrakcją nowego sezonu. Sprzedaż biletów już się rozpoczęła.

Teatr Mały piątek 12 bm. „Oczy księżniczki Fatmy".

— **Mordy i sabotaże ukraińskie.** Wczoraj w dalszym ciągu przemawiali obrońcy. O godz. 2 przerwano rozprawę do dziś rana. Przemówienia nie są jeszcze ukończone, być może, że dziś jeszcze nie będzie wyroku.

— **Zatwierdzenie wyroku w sprawie lichwy Sprechera.** Wczoraj w południe trybunał apelacyjny złożony z sędziów: Dworzaka, dr. Sochy i Niewiadomskiego, jako przewodniczącego, wydał po dwudniowej rozprawie wyrok zatwierdzający w zupełności wyrok, wydany przed kilku miesiącami przez sędziego jednostkowego dr. Hutha. Osk. Jonas Sprecher, właśc. olbrzymiego domu przy pl. Marjackim uznany został winnym występku lichwy wojennej przez nadmierne pobieranie czynszów za sklepy i mieszkania od 10 lokatorów, oraz występku udaremnienia egzekucji przez co Maurycy Atlas poniósł szkodę. Za to skazany został osk. Sprecher na karę ścisłego aresztu przez dwa miesiące (bez zamiany na grzywnę), na zapłacenie grzywny 2 milj. mkp., a w razie nieściągnięcia tej grzywny na dalsze dwa miesiące aresztu, również złożyć ma p. Sprecher na rzecz Skarbu państwa 30 miljonów mkp., jako kwotę, odpowiadającą wysokości nieprawnej korzyści, uzyskanej przez oskarżonego z przestępstwa. Na wypadek niemożności ściągnięcia tej kwoty, orzeka się dalszy areszt przez 6 miesięcy. — Nadto ponieść ma p. Sprecher koszta procesu, zapłacić zastępcy prawnemu poszkodowanego Atlasa 3 milj. mkp. Wyrok ma być ogłoszony w dwu pismach na koszt skazanego, a także wywieszony przez 14 dni na bramie domu p. Sprechera. Trybunał apelacyjny podtrzymując w zupełności powyższy wyrok, uznał, że do trzech lokatorów, mianowicie Karaua, Blanka i Braunera nie dopuścił się Sprecher lichwy, a w siedmiu innych wypadkach zatwierdził wyrok pierwszy. Od wyroku trybunału apelacyjnego nie ma odwołania.

— **Zamach morderczy na komisarza konskrypcyjnego.** Podczas konskrypcji zarządzonej w jesieni r. 1921 w Małopolsce wschodniej, wysłało starostwo w Cieszanowie p. Jana Argasińskiego, oficjała sądowego w Lubaczowie, do Lipowca, obok Lubaczowa, w charakterze komisarza konskrypcyjnego. Jak wiadomo szowinistyczne żywioły ukraińskie rozwinęły w tym czasie szaloną akcję sabotażową, by udaremnić konskrypcje. Do Lipowca przyszedł w tym czasie kleryk gr. kat. Fedko Pryszlak, którego rodzice mieszkali w tej wsi i nakłonił Michała Capa i Hawryszka Wilka, aby komisarza zastrzelili. Ci jednak bali się tego wykonać i skłonili do zbrodni 23 letniego Jana Nazarkiewicza i o rok młodszego Teodora Iłę. Wieczorem, gdy Argasiński z przodownikiem policji Michałem Przewłockim siedzieli w chacie przy wieczerzy, Nazarkiewicz i Iła otrzymawszy przedtem od Pryszlaka karabiny, stanęli pod oknem i równocześnie strzelili do Argasińskiego. Oba strzały chybiły, zgasła tylko lampka naftowa, a jedna z kul wpadła do sąsiedniej izby i przebiła na wylot dzbanek, który gospodyni trzymała w ręku. Sprawcy zamachu zniknęli, a Nazarkiewicz zgubił czapkę i to go zgubiło. Miał on maciejówkę, jakiej nikt we wsi nie miał.

Nazarkiewicz i Iła przyznali się do zbrodni i wskazali tych, którzy ich do zamachu skłonili. „Irlandczyk" Pryszlak znikł jak kamfora, a ofiary jego siedzą na ławie oskarżonych pod zarzutem usiłowanego skrytobójczego morderstwa. — Wczoraj rozpoczęła się przeciw wszystkim czterom rozprawa przed lwowskim trybunałem przysięgłych, któremu przewodniczy p. r. Antoniewicz. Osk. Cap i Wilk nie chcą się przyznać do tego, że namawiali dwu pierwszych oskarżonych do zbrodni. Rozprawa trwała do późnego wieczora. — Oskarżał prok. dr. Landau bronili dwóch pierwszych dr. Akser i emeryt. sędzia Prystarz, dwóch drugich dr. Żywicki.

Sędziowie przysięgli po dłuższej naradzie pytanie co do Nazarkiewicza i Ili w kierunku usiłowanego skrytobójczego zasadniczego morderstwa potwierdzili 10 głosami. Następne pytania, odnoszące się do osk. Capa i Wilka w kierunku usiłowanego skrytobójczego zasadniczego morderstwa nie potwierdzili sędziowie dostateczną ilością głosów, natomiast 10 głosami potwierdzili sędziowie pytania co do Capa i Wilka w kierunku współwiny w usiłowanem morderstwie.

Na podstawie powyższego werdyktu trybunał skazał Nazarkiewicza i Iłę na 5 lat ciężk. więzienia, Capa na 2 i pół lat cięż. więzienia, Wilka na 2 lata cięż. więzienia.

— (t) **Znów wypadek potrącenia.** Podczas trwania strajku tramwajarzy ludziska odzwyczaili się od ruchu tramwajowego, a skutek tego taki, że codziennie niemal zdarzają się wypadki potrącenia. Wczoraj ofiarą podobnego wypadku padła Matylda Dobruchowa, która została potrącona przez wóz M. K. E. Nr. 178 na pl. Gołuchowskich. Wezwane na miejsce pogotowie rat. opatrzyło nieszczęśliwej ranę na głowie, poczem odwieziono ją karetką pogotowia rat. do domu przy ul. Długosza l. 19.

— (t) **Ci co chcieli umrzeć.** Wczoraj wieczorem w Parku Kościuszki znalazł posterunkowy mężczyznę bezprzytomnie leżącego. Po sprowadzeniu go na stację pogotowia rat. stwierdzono, że nazywa się Izrael Krieger, liczy lat 28 i jest kupcem z Mikołajowa. W zamiarze samobójczym napił się lysolu i kwasu karbolowego. Znaleziono przy nim osiem listów, w których żegnając się ze znajomymi, wyjaśnia, że do tego rozpaczliwego kroku skłoniły go niepowodzenia finansowe i niemożność spłacenia długów. Po zastosowaniu antidotum odwieziono go karetką do szpitala.

Pierwszej pomocy udzielono również 27-letniej Annie P., służącej, zam. przy ul. Sapiehy l. 63, która znów nie mogąc przeżyć posądzenia o nadpicie flaszki z sokiem, zarzuconego jej przez pracodawców, truła się jodyną.

Z całej Polski.

— **Wyjazd prezydenta Wojciechowskiego.** Prez. Wojciechowski wczoraj rano wyjechał samochodem do północnowschodnich części Rzpltej.

— **Strajk w przemyśle górniczo-hutniczym G. Śląska** został zlikwidowany. Przemysłowcy przyznali podwyżkę wedle obliczeń komisji statystycznej z dnia 1 bm.

Nadesłane.

Zawiadomienie.

Dyrekcja Pocztowej Kasy Oszczędności zawiadamia, iż reklamacje w sprawie wypłat **należności za ropę brutową**, należy kierować do kopalń naftowych, gdyż P. K. O. załatwia wszystkie przekazy w dniu otrzymania czeku z poczty.

W wypadkach reklamacji skierowanej do P. K. O. w sprawie zwłoki w wypłacie należytości za ropę brutową, należy podawać dokładny numer konta, serję czeku, oraz kwotę przekazaną do wypłaty.

Okulista

Dr. Leon GRUDER

b. asystent Kliniki Prof. Fuchsa we Wiedniu.

ul. Romanowicza 7. 4550

Laboratorjum lekarskie

dla badań chemicznych i bakterjologicznych

Dr. O. Elster - Dr. L. Fleck

ul. Ochronek 9, boczna Kochanowskiego.

— **Proces „Zakordotu“.** Przed sądem okręgowym w Grodnie rozpoczęły się rozprawy przeciw grupie osób, podejrzanych o współudział w organizacji „Zakordotu". Na ławie oskarżonych zasiada 15 osób. Wyrok spodziewany jest we czwartek.

Zebrania, odczyty i widowiska.

— **Baczność Legioniści i Strzelcy!** W sobotę dnia 13 -ego bm. o godz. 7-ej wieczorem w lokalu przy ul. Zielonej 7, wygłosi ob. Szma Henryk odczyt pt. **„Zadania legionistów w niepodległej Polsce.** Po odczycie dyskusja. Wstęp za okazaniem legitymacji członkowskiej.

— **Z Towarzystwa prawniczego.** W piątek 12. bm. o godz. 6'30 wiecz. ul. Mickiewicza l. 5 a. I p. odbędzie się wykład prof. dra M. Auerbanda: „O najnowszej noweli procesowej".Wstęp wolny dla członków towarzystwa, Związku adwokatów i Związku sędziów.

— **Wystawa prac.** Ku uczczeniu 150-letniej rocznicy Komisji Edukacyjnej urządza I. Państwowe Seminarjum nauczycielskie żeńskie we Lwowie (Sakramentek 7) wystawę prac uczenic (slöjd kartoniarski, drzewny i modelowanie) w dniach 13., 14. i 15. b. m. od 9—2 i od 3—5. Dochód na rzecz Czerwonego Krzyża młodzieży.

Parowozy wązko- i normalno-torowe na składzie u firmy: **Juliusz Weiss, we Lwowie.** Biura: ul. Potockiego 26. Składy: ul. Bajki 3-5. Telefony: 2—59, 10—91 i 10—92. Telegr. „Railweiss“, Lwów. 4953

Szkoła modniarstwa. Ministerstwo oświaty rozporządzeniem z 12. września b. r. L. 11.725 autoryzowało szkołę modniarstwa prof. Heleny Waltosiowej we Lwowie.

Horendalna podwyżka tytoniu.

Systematyczne drażnienie i irytowanie ludności osiągnęło w ostatniej podwyżce tytoniu nowy rekord. Ceny stanęły na stopie wyższej, aniżeli przed wojną. Dla całej masy inteligentów i urzędników, dla których tytoń służył i służy jako namiastka przyjemności — artykuł stał się niedostępny. Urzędnik palący wiele, będzie musiał wydać prawie połowę pensji na tytoń. Robotnik policzy sobie oczywiście tę podwyżkę do zarobku, bo skąd on przychodzi odmawiać sobie jedynej przyjemności dla grymasów rozwściekionych plutokratów. Zarząd tytoniowy wyrządza państwu nową podwyżką niedźwiedzią przysługę. Nic tak bowiem nie irytuje masy, jak złośliwe i ustawiczne zamachy na drobne, ale w **każdym razie dla konsumenta ważne przyjemności.** Nowa podwyżka godzi przedewszystkiem, jak zwykle w kieszeń najszerszych

warstw i jest najlepszym dowodem, jak beznitosny duch wieje od rządu obecnej większości.

Otóż przed wojną mógł sobie urzędnik pobierający 200 kor. miesięcznie, pozwolić całkiem śmiało na zakupno jednej paczki za 48 hal. dziennie, gdyż wydatek ten obciążał jego budżet miesięczny w wysokości 14 kor. 40 hal., co się równa 7.2 proc. płacy.

Zróbmy przypuszczenie (dość dowolne zresztą), że ów urzędnik pobiera obecnie 6 miljonów marek miesięcznie. Używanie tytoniu w ilości przedwojennej byłoby dla niego ruiną, bo nie byłby przecież w możności wydać 1,950.000 marek na tytoń tylko, coby pochłonęło jedną trzecią poborów miesięcznych.

Co ciekawsze, że ten „przykładowy“ i przykładny urzędnik nie mógłby palić w równej mie mierze, gdyby swą pensję pobierał w relacji złota, t. j. gdyby zamiast 6 miljonów otrzymywał 22 miljony 520 tysięcy.

A nie mógłby sobie na ten wydatek pozwolić z tego względu, ponieważ tytoń podrożał więcej niż złoto. W relacji złota z dnia 9. października paczka kosztująca obecnie 65.000 marek, kosztować będzie tylko 53.568 marek. Zatem monopol tytoniowy „zabezpieczył“ się grubo naprzód.

Wobec tej nierównej miary nie pozostaje nic innego, jak podnieść entuzjastyczny okrzyk: „niech żyje bajda o walce z drożyzną!“

—•••—

— **Nowa 100-proc. podwyżka cen wyrobów tytoniowych.** Od dziś obowiązuje podwyżka i tak:

Cygara za 1 sztukę: Havanna 36.000, Belweder 30.000, Wawel 25.000, Brytanika 23.000, Trabuca 20.000, Kuba 16.200, Portorico 12.000, Mieszane zagran. 11.000, Brazyl. Virginia 10.000, Cygarillos 9.000 mkp.

Papierosy za 1 sztukę: Sfinks 5.400, Dames 5.000, Kalif 4.600, Egipskie 4.400, Klub 3.200, Sejmowe 3.000, Prezydent 3.000, Damskie 3.000, Farys 2.200, Pogoń 2.500, Sport 2.500, Warszawskie 2.500, Wisła 2.000, Wanda 1.500, Cow-Boy 1.500, Yankes 1.400 mkp.

Tytonie do papierosów za 1 kilogr.: Kir 5,000.000, Ksanti 4,600.000, Najprz. sułtański 4,200.000, Najprz. macedoński 3.800.000, Najprz. turecki 3,000.000, Przedni turecki 2,600.000, Średni turecki 2,080.000, Kresowy 1,520.000 mkp.

Tytonie do fajki za 1 kg.: Przedni fajkowy 960.000, Zwyczajny fajkowy 720.000 mkp.

Przez szkło niepowiększające.

NASZE STOSUNKI.

Ministerstwo spraw obojętnych. Skład personalu. Szef lat 28, radca lat 35, referent lat 43, kancelista lat 56, panna lat 18, maszyna do pisania 2 miesiące, herbatka tylko gorąca.

. . . .

Konkurs na posadę weterynarza. Warunki pensja według ustawy, liczby, rozporządzenia tego a tego. Ryczałt na objazdy 100.000 mk., wydatki na kancelarję 5.000 mk.

. . . .

Podatki roczne: Urzędnik 2 miljony, właściciel sklepu 623.000, właściciel przedsiębiorstwa eksportowego 123.500 mk., właściciel fabryki i obszarnik mogą dostać kredyty na zapłacenie podatku, który należy całkowicie uiścić do roku 1930 po Chr.

. . . .

Wynagrodzenie za pracę. Za dorobienie klucza 100.000, za napisanie rozprawy naukowej po 100 od wiersza, za trzytomowe dzieło specjalną nagrodę w kwocie 6.000 mk. za kwitem ostemplowanym.

. . . .

Dobór sił fachowych. Na ministra reform rolnych potrzebny jeden kurs buchalterji, na prezesa komisji wojskowej jednoroczna służba w Gracu (Styrja), na komisarza walki z drożyzną półroczna praktyka w jednym z towarzystw eksportowych.

. . . .

Walka z drożyzną. Za podniesienie ceny na marchewkę grzywna 500.000 mk., za ukrywanie towarów 300.000 mk., za wywiezienie jednego wagona tłuszczu grzywna 100.000 mk., za wywiezienie 10 wagonów cukru pozwolenie na kalkulację cen według franka szwajcarskiego.

. . . .

Warunki życiowe. Inteligent nie wie, co ma za pieniądze kupić, kupiec nie wie, jakie ma córce sprawić wesele, a fabrykant nie wie, do jakiego miejsca kąpielowego ma wyjechać, by nie nadwerężyć swojej społecznej pozycji.

K.

Nadesłane.

WAMPIR senzacyjny dramat amerykański w 6 aktach. **Kino CHIMERA.**

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 10. października.

+ **Zgromadzenia giełdy lwowskiej** wczoraj, jak zwykle we środę nie było, kursu akcji także nie notowano.

+ **Giełda zbożowa.** Zastój w transakcjach mimo licznego udziału, z powodu braku gotówki spowodowanej cofnięciem kredytu P. K. K. P. Tendencja nadal zwyżkowa, usposobienie spokojne.

GIEŁDA KRAKOWSKA.

Tohan 90.000, 120.000. Impex 2,000, 3,000. Pharma 150.000, 180.000. Br. Rolniccy 40.000, 70.000. Polski Glob 12.000, 15.000. Żegluga 25.000 35.000. Zieleniewski 2,700.000, 3,200.000. Cegielski 140.000, 180.000. Trzebinia tł. 1,000.000, 1,100.000. Parowozy 100.000, 120.000. Górka 3,500.000, 4,000.000. Siersza górn. 1,900.000, 2,100.000. Tepege 1,000.000, 1,100.000. Nafta 70.000, 110.000. Pokucie 150.000, 200.000. Trzebinia masz. 180.000, 210.000. Krakus 220.000, 250.000. Chodorów 1,100.000, 1,300.000. Ćmielów 340.000, 380.000. Siersza elektr. 60.000, 90.000. Niemojowski 150.000, 170.000.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) W dziedzinie walut i dewiz zagr. dalsza silna zwyżka przy tendencji mocnej.

Dolar 690,000, marka niem. 0'002; akcji dzisiaj nienotowano.

Wielki świat Capowic.

CZY JEST DRUGI TAKI SĄD JAK W ŻURAWNIE.

Żurawno. (Kor. wł.). W roku 1919 przybył do Żurawna na zastępstwo naczelnika sądu p. Stanisław Turczański.

Z braku mieszkań zajął trzy ubikacje sądowe na swoje prywatne mieszkanie. Nie zazdrościmy mu bynajmniej, że zamieszkał prawie zadarmo i ponadto pobierał djety za zastępstwo przez przeszło trzy lata: komu traf szczęśliwy sprzyja niech ma.

P. Turczański nie zadowolił się tem jednakże — szczęście go zepsuło.

Kosztem rządowym adaptował areszt sądowy w tym samym budynku i następnie w krótkim czasie zamienił go w swój ...kurnik.

Skutkiem zwinięcia Kasy skarbowej opróżnił się dom Schönbachów. Legalnie czy nielegalnie — zajął w nim p. Turczański cztery ubikacje, lokując w nich jednego sędziego z kilkoma manipulantami. Opróżniony przez to jeden pokój w budynku sądowym włączył do swego prywatnego mieszkania.

Tak więc prawie zadarmo zajmuje rodzina p. Turczańskiego, składająca się z trzech osób trzy pokoje, kuchnię i przynależności a nadto kurnik doskonale zabezpieczony od włamania, gdy całe miasto cierpi w możliwie dotkliwy sposób na brak mieszkań, spowodowany wypadkami wojennymi.

Zwinąwszy w ten sposób areszt, stanie p. Turczański przed ostateczną, dość ciekawą alternatywą: albo uzna mieszkańców żurawieńszczyzny za anielskie dusze, albo wyciągnie do skarbu państwa ręce po raz drugi celem ufundowania nowego aresztu.

P. Turczański wziął się do gospodarstwa. Chwali mu się to oczywiście.

Rozpoczął od krowiny, kupionej w tut. dworze i kawałka gruntu, dzierżawionego od tegosamego dworu. Krówkę zostawił na dworskiej oborze, bo... nie miał gdzie jej podziać.

W krótkim czasie gospodarstwo rozszerzył. Dokupił dwie krowy i ulokował je na folwarku kapitulnym w Młyniskach, kupił klacz z łoszęciem, wózek, wziął w dzierżawę ogród przy wspomnianym wyżej domu Schönbachów, dostały mu się na własność od łać. probostwa dwa morgi pola.

Tak oszczędnością i pracą ludzie się bogacą...

Francuz mówi, że apetyt przybywa przy jedzeniu; p. Turczański dostał napadu wilczego apetytu!

Zaprzągł do rydwanu swego powodzenia ...wymizerowanych woźnych sądowych.

Franków, Hanasko, Szwadiak — marsz do roboty! pan naczelnik każe, jak tu nie ugiąć karku! A nuż napędzi ze służby? Żona, dzieci...! Więc choć już siły obleciały ze starości, człek odwykł, trzeba się brać w kupę.

Czy dniem, czy nocą, w godziny urzędowe, czy nie urzędowe — musi się panu naczelnika przystojnie obsłużyć. To mięso z jatki przynieść, to kopaczek do kartofel poszukać i im pomagać, ogród oparkanić, pokopać, kosić i siano robić, iść w pole, furmanić, paść kobyłę, be! i to jeszcze jak dziwnie: po północku bierze się chudobę na motuzek i wyprowadza na ulice miasta. Czasami już nogi mdleją, powieki opadają, — wtedy kobyła ucieka z motuzkiem, albo rozweselona załazi komuś w proso, toż łapaj, a proś, a groź: nie wolno zajmywać, to naczelnikowa kobyła!“

Cud nad Dniestrem: pod ręką pana naczelnika staje się woźny pasterzem, kobyła nietykalną!

Na podwórku realności Schönbachów stoi budynek, w nim stajnia i szopy. Tam z mocy swego urzędu składa p. Turczański swe płony i trzyma kobyłę z źrebięciem.

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 241	Lwów — dnia 9 października 1923 Gotówka	Lwów — dnia 9 października 1923 Dewizy	Warszawa dnia 10 październ.	Kraków dnia 20 IX.	Zurych dnia 10 X.	Berlin dnia 4 X.
			D e w i z y			
100 Mk. pol.	Wskutek zarządzenia del. dr. Panetha kursa walut i dewiz notuje wyłącznie giełda warszawska, obok podajemy kursa faktycznie notowane we Lwowie, na podstawie nieoficjalnych źródeł.		—100—	100	0·000·6	00·00
1 funt. ang.		3875000	3120000—3500000	1220000-1250000	25·41	1.996000000
100 frs. fran.		50000	4140000—4600000	135000—152000	34·45	26134500·0
100 fr. szwaj.		158000	12300000—13990000	482500—497500	100·00	78403500·0
100 frc. belg.		42000	3520000 - 3900000	522300 622000	24·90	22144500·0
100 K czesk.		24000	207000 217500	74400—74400	16·75	13117125·0
100 K węg.			—·—	000—000	—·003	7581·00
100 K austr.		1225	970—1098	350—356	—·0079	618450·0
100 M niem.		000000	00006—00006	000—000	0·00000·45	100·00
1 Dolar am.		865000	684000—696000	246500—251500	5·58	438900000·0
100 Lir wł.		32000	314000—348000	—	25·50	1975050·0
100 Lei rum.			000—000	00000—0000	2·60	94·65
1 guld. hol			00000—00000	00000—000000	219·50	172567500·0
100 K norw.			—·—	000—000	90·75	69325500·0
100 K duńsk.			—.—	0000—0000	103·00	77805000·0
100 K szw.					147·00	116506000·0

UWAGA: „P“ oznacza kursa poprzednie.

Nadesłane.

Marysieńka i Kopernik wyświetlają obecnie najosobliwszej sensacji, pełen zdumiewającej grozy, wielki dramat okrucieństw w 7 akt. pt.

DEMON ODRODZENIA

W gł. rolach świetna przedstawicielka wielkiego stylu gry **Lidja Salmonowa** i niezrównany **Paweł Wegener**

Na tem podwórku wykosił sobie bujną trawę, siano ułożył w dużą kopicę pod oknami biur sądowych. Pod temi oknami urządził sobie folwarczek.

Przed kilkoma dniami przywieźli mu woźni owies. Trzeba zaraz wymłócić dla kobyły. Więc dalej woźni do roboty! Pod samemi prawie oknami biurowemi ustawiono młocarnię i puszczono ją w ruch. Pan naczelnik przyglądał się zbożnej pracy, nie troszcząc się bynajmniej o to, że straszliwy łomot i turkot utrudnia sędziemu prowadzenie rozpraw. Cała gromała ludzi przypatrywała się niebywałemu widokowi „sądowego urzedowania" woźnych przy młocarni.

Pytać woźnego, czy mu pan naczelnik co płaci za te roboty, to wyjaśnia z dyskretnym uśmiechem: „to ja dostaję płacę rządową".

Wszystko to odbywa się bez najmniejszych skropułów wobec opinji ludzkiej

A przecie opłacamy podatki nie na to, ażeby p. Turczański na koszt państwa bezprawnie używał wygód, eksperymentował, gospodarował sobie i przemieniał sługi państwowe w swoich osobistych niewolników a sąd w folwarczek.

Byłoby jeszcze dużo więcej do powiedzenia o tym całym paszaliku, — wstrzymujemy się w oczekiwaniu, że kompetentne władze zechcą się w czas nim zająć.

Mieszkaniec Żurawna.

SPORT.

Do wszystkich klubów L. Z. O. P. N. Z dniem 10. października przeniósł się lokal Związku z ul. Lindego 5, na ul. Halicką l. 21 II. p., kancelarja adwokata dr. Stanisława Dręgiewicza, telefon Nr. 370. Godziny urzędowe od 15-ej do 19-ej (3—7 popoł.) z wyjątkiem niedziel i świąt.

Wszystkie pisma do Zarządu Związku, Wydziału Gier i Dyscypliny i Kolegjum Sędziów należy pod powyższym adresem przysyłać.

Państwowy kurs wychowania fizycznego we Lwowie. Na skutek rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P., urządzony będzie w roku szkolnym 1923/24 kurs wychowania fizycznego we Lwowie, który jest bezpłatny i roczny. Słuchaczami kursu mogą być osoby obojga płci od 18 do 35 roku życia, które wykażą się dostateczną sprawnością fizyczną i przedstawią świadectwo zdrowia.

Kwalifikacje naukowe wymagane: świadectwo dojrzałości szkoły średniej lub seminarjum nauczycielskiego.

Podania o przyjęcia na kurs wnosić należy do 31. października na ręce dyrektora kursu dra Kazimierza Wyrzykowskiego, Lwów, ul. Batorego l. 38.

O terminie rozpoczęcia kursu zostaną przyjęci kandydaci osobno zawiadomieni.

Godzinny wyścig w Krakowie. W niedzielę dnia 14. października b. r. rozegrany zostanie staraniem sekcji cyklistów i motorzystów K. S. Cracovia wyścig godzinny torowy cyklistów o nagrodę wędrowną (puhar) ofiarowaną przez p. dr. Michała Hładija.

Startować mogą wszyscy cykliści stowarzyszeni. Puhar zdobywa jeździec dla swego klubu. Po dwukrotnem zwycięstwie przechodzi puhar na własność klubu.

Oprócz tej samej cennej nagrody wędrownej rozdane będą liczne nagrody honorowe.

N.

„Wisła" — „Pogoń". Po raz trzeci zbliża się dzień decydującej walki o najwyższą godność polskiej piłki nożnej. Trzeci raz zetkną się dwie czołowe drużyny w szlachetnej walce o tytuł mistrza Polski. Przez ciernistą drogę mistrzostw okręgowych i grupowych przedostały się w tym roku „Wisła" (Kraków) i „Pogoń" (Lwów). Stara rywalizacja dwóch metropoli footballowych Polski odżywa znów w całej pełni. Dla Małopolski jest niedzielne spotkanie nietylko walką o mistrzostwo Państwa, ale i o hegemonję prowincjonalną. Powód powyższy jest wystarczającym do pobudzenia ambicji obu drużyn. „Pogoń" broni w niedzielę nie tylko barw klubu i tytułu mistrzowskiego, ale i honor sportowy Lwowa. Spodziewamy się, iż mistrz nasz świadom odpowiedzialności nie zawiedzie pokładanych w nim nadzieji i wywiąże się ze zadania ku ogólnemu zadowoleniu swoich współmieszkańców.

Zawody odbędą się na boisku „Pogoni" za rogatką Stryjską dnia 14. października b. r. o godz. 3-ciej popoł.

Przedsprzedaż biletów od czwartku począwszy w lokalu klubu od godz. 6-tej do 8-ej wieczorem.

Kursy szermierki. Oddział szermierzy Sokoła-Macierzy ul. Sokoła l. 7. II. p. otwiera 15. bm. kursy szermierki na szable, floretv i szpady i to:

1) Trzymiesięczny kurs specjalny szermierki na szable, dla osób chcących nauczyć się władania bronią, a nie mających czasu na uprawianie szermierki sportowo przez czas dłuższy. Nauka trzy razy w tygodniu po godzinie. Ilość miejsc ściśle ograniczona. Absolwenci kursu poddają się egzaminowi, z którego otrzymują świadectwo. — Opłata za cały kurs 15 zł. pol. w dwu ratach: pierwsza przy przyjęciu na kurs, druga po 6 tygodniach.

2) Dziewięciomiesięczny kurs normalny szermierki na szable. Nauka dwa razy w tygodniu po godzinie. Ilość miejsc ograniczona Opłata za kurs miesięczna 3 złp. Piewszy miesiąc 6 złp. następne 3 złp. ostatni miesiąc pokryty opłatą pierwszego. Absolwenci poddają się egzaminowi, z którego otrzymują świadectwo.

3) Kurs uzupełniający szermierki na szable, floretv i szpady dla osób, które uprawiały już szermierkę. Nauka 2 razy w tygodniu po godzinie. Ilość miejsc ograniczona. Opłata 3 złp. miesięcznie. Kwalifikowani uczestnicy kursu uzupełniającego mogą brać udział w assauts.

Udział w assauts bezpłatny.

Zapisujący się na którykolwiek z kursów muszą być członkami lub zgłosić się na członków Sokoła-Macierzy. Wszelkich przyborów do szermierki z wyjątkiem mesztów i sandałów dostarcza uczestnikom Zarząd bezpłatnie.

Początek wszystkich kursów 15-go bm. Zgłoszenia przyjmuje Zarząd Oddziału w poniedziałki, środy i soboty od godziny 8'30 wieczorem do 9'30.

Nauka odbywać się będzie od godziny 5—9 wieczorem.

Międzynarodowe wyścigi cyklistów odbyły się wczoraj w Warszawie przy udziale jeźdźców austrjackich i węgierskich. Finał pierwszy biegu głównego na przestrzeni 1000 metrów wygrał Szymczyk, drugi Iko. Finał drugi Stankiewicz i Reischel (Austrja).

Potrącanie podatku dochodowego od uposażeń służbowych

poczynając od 30. września 1923.

Poczynając od dnia 30. września 1923 r. obowiązywać będzie nowy sposób potrącania podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, podany w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 21. września 1923 r.

§ 1. Przy potrącaniu podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, należy stosować tę stopę procentow jaka przypadała od kwoty otrzymanej tytułem uposażenia, emerytury lub wynagrodzenia za najemną pracę w dniu 1. lipca 1923 r. o ile chodzi o płace, otrzymywane z góry, względnie 30. czerwca 1923 r. o ile chodzi o tego rodzaju wynagrodzenia płatne z dołu.

Tyczy się to również dodatków drożyźnianych wypłaconych w ciągu miesiąca.

§ 2. Jeżeli wynagrodzenie pracownika od 1. lipca br. ulegnie zmianie wskutek posunięcia do wyższego stopnia uposażenia, otrzymanie dodatku za wysługę lat, powiększenia stanu rodzinnego itp., przyczyn stanowiących istotne podwyższenie dochodu, natenczas należy stosować tę stopę procentową, jakaby odpowiadała wynagrodzeniu pobranemu na tych samych zasadach w dniu 1. lipca, względnie 30. czerwca 1923 r.

§ 3. Sposób ustalania stopy procentowej, określony w § 1 i 2 niniejszego rozporządzenia, ma również zastosowanie przy wypłacie jednorazowych wynagrodzeń (remuneracji, zapomóg itp.)

§ 4. Pobranie różnicy między sumą należności podatkowej, ustalonej na zasadzie §§ 1—3 min. rozp, a podatkiem dochodowym, przypadającym do zapłaty w myśl postanowień działu II. ustawy o państwowym podatku dochodowym, ogłoszonej rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 14. lipca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77 poz. 607), względnie ustawy z dnia 15. czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 521) odracza się.

§ 5. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 30. września 1923 r. i obowiązuje na obszarze działania ustawy o państwowym podatku dochodowym, ogłoszonej rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 14. lipca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77 poz. 607), oraz ustawy z dnia 15. czerwca 1923 w przedmiocie niektórych zmian w przepisach o państwowym podatku dochodowym, obowiązujących w b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 521.

Praktyczne zastosowanie zasad wyłuszczonych w powołanem rozporządzeniu wyjaśniają następujace przykłady:

I. Pracownikowi, którego perjodyczne wynagrodzenie miesięczne wypłacone w dniu 1. lipca br. wynosiło 2,000.000 Mk., wypłaca się według tej samej kategorji płacy w dniu 1. października 1923 r. miesieczne wynagrodzenie perjodyczne w sumie 10,000.000 Mk.

Ustalenie stopy procentowej i obliczenie podatku. Perjodyczne wynagrodzenie według wymiaru z dnia 1. lipca br. w wysokości 2,000.000 Mk. obliczone w stosunku rocznym wynosi 24,000.000 Mk., przypadająca stopa procentowa według skali obowiązującej w trzecim kwartale 1923 r. (Dz. U. R P. Nr. 63 poz. 482) wynosi 1,4%, wobec tego potrąca się przy wypłacie wspomnianych 10,000.000 Mk. podatek w wysokości 1,4% tej sumy, tj. 140.000 Mk.

II. Temuż pracownikowi wypłaca się w dniu 25. października br. dodatek drożyźniany w wysokości 4,000.000 Mk.

Obliczenie podatku. Stopa procentowa od wynagrodzenia perjodycznego, wypłaconego w dniu 1. lipca br. wynosiła 1,4%, zatem podatek od wspomnianego dodatku drożyźnianego w wysokości 4,000.000 Mk. wynosić będzie 1,% tej sumy, tj. 56.000 Mk.

III. Robotnikowi, którego perjodyczne wynagrodzenie tygodniowe, płatne z dołu, wypłacone w dniu 30. czerwca 1923 r. wynosiło 500.000 Mk. wypłaca się w dniu 30. września 1923 r. wynagrodzenie tygodniowe w wysokości 2,000.000 Mk.

Ustalenie stopy procentowej i obliczenie podatku. Perjodyczne wynagrodzenie tygodniowe według wymiaru z dnia 30. czerwca br. w wysokości 500.000 Mk. obliczone w stosunku rocznym (500.000 x 52) wynosi 26,000.000 Mk. przypadająca stopa procentowa według skali, obowiązującej w trzecim kwartale 1923 r. wynosi 1,7%, wobec tego potrąca się przy wypłacie wspomnianych 2,000.000 Mk. podatek w wysokości 1,7% tej sumy, tj. 34.000 Mk.

IV. Pracownikowi, który zajmuje stopień służbowy wyższy od zajmowanego w dniu 1. lipca br. wypłaca się w dniu 1. października br. wynagrodzenie miesieczne w wysokości 12,000.000 Mk.

Ustalenie stopy procentowej i obliczenie podatku. W stopniu służbowym, według którego wypłaca się wynagrodzenie miesięczne w wysokości 12,000.000 Mk., wynagrodzenie miesięczne wypłacone w dniu 1. lipca br. wynosiła 4000.000 Mk., które obliczone w stosunku rocznym wynosi 48,000.000 Mk.

Stopa procentowa od rocznego dochodu 48,000 000 Mk. wynosi według skali obowiązującej w trzecim kwartale 1923 r. 3%, przeto przy wypłacie wspomnianych 12,000.000 Mk., należy potrącić tytułem podatku 3% tej kwoty, tj. 360.000 Mk.

V. Pracownikowi, o którym mowa w przykładzie I. wypłaca się w dniu 15. listopada 1929 r. jednorazowe wynagrodzenie (remunerację, zapomogę itp.) w wysokości 10,000.000 Mk.

Obliczenie podatku. Stopa procentowa odpowiadająca wyuagrodzeniu tego pracownika w dniu 1. lipca 1923 r. wynosiła 1,4%, wobec tego potrąca się przy wypłacie wspomnianych 10,000.000 Mp., podatek w wysokości 1,4% tej sumy, tj. 140.000 Mk.

OGŁOSZENIA.

PERLMUTTERA ULTRAMARYNA
jest najlepszą i najwydatniejszą farbą do bielizny, wapna i dla celów malarskich
Z FABRYKI ULTRAMARYNY 1880
CH. PERLMUTTER
Lwów i w Zniesieniu k. Lwowa. Biuro: ul. Słoneczna 26.

Do Szanown. Prenumeratorów

„KURJERA LWOWSKIEGO“

Prosimy uprzejmie o jak najrychlejsze nadesłanie prenumeraty

na październik

wraz z ewent. zaległością, celem uregulowania nakładu.

Cena prenumeraty wynosi

od 9-go października:

We Lwowie miesięcznie do odbierania w administracji „Kurjera Lwowskiego“.	225.000 m.
We Lwowie z odnoszeniem do domu	250.000 m.
W całej Polsce	250.000 „
Zagranicą miesięcznie .	325.000 m.
Cena pojedynczego numeru	10.000 m.

Obwieszczenie.

Walne Zgromadzenie

członków Spółdzielni Bankowej „Hermes“ z ogr. odpow. we Lwowie odbędzie się dnia 28. października 1923 o godz. 5-ej po południu w biurze Spółdzielni we Lwowie przy ul. Rejtana Nr. 9. z następującym porządkiem dziennym:

1) Zmiana statutu w szczególności zmiana art. III VII. XI. i XIII.
2) Wybór drugiego zastępcy członka Zarządu.
3) Wnioski członków. 4991

Lwów, dnia 9/X. 1923. **Zarząd.**

Wchód przez sień!!

Dlatego poleca **najtaniej pończochy rękawiczki** i wszelkie trykotaże w najtrwalszych gatunkach popularnie znana

F-a Pfau

Lwów, RYNEK 19.

1776

Nauka i wychowanie

Szenklówna. Piekarska 44. Powtarzanie do kwalifiki od 29. października. 4987

Różne.

Pierwszorzędne masaże twarzy, głowy, biustu, manicure. „Kosmeo“, Mikołaja 7. 4927

Pokoju umeblowanego wraz z wiktem poszukuję. Zgłoszenia „Dla zamożnego“ do Admin. „Kurjera lwowskiego“ 4791

Praktykant leśny, z ukończoną szkołą handl. i jednoroczną praktyką leśną pragnie zmienić posadę celem dalszego kształcenia się. Zgłoszenia pod „268“ do biura inseratów Rudolf Pszczolka Cieszyn. 4989

Unieważniam zgubioną książeczkę wojskową na nazwisko Sołema Antoni, Wolanka urodzony 1897 r. 4990

DZIECKO ZDROWE

9-ciomiesięczne, dziewczynkę, zdrową zupełnie, oddać chce na własność, biedna wdowa, nieposiadająca żadnych środków do życia. Adres: Wantuch Katarzyna, ul. Krótka 5.

Kupno i sprzedaz.

Węgiel dąbrowiecki po cenach kopalnianych dostarcza M. Grabowski, Sosnowiec. 4963

Pompy, sikawki, węże poleca fabryka Stanisława Trębickiego, w Warszawie Kopernika Nr. 33. Wszelkie przybory dla straży ogniowych Pompy centryfugalne, Abisyńskie, Artezyjskie, Diafragma, pompy studzienne napełniające rezerwoary na piętrach, pompy parowe i transmisyjne. Kilkadziesiąt lat praktyki i fabrykacji.

Fortepiany pianina. Sprzedaż Zamiana. Najem. Kaim Kopernika 16. 4976

Fortepian Bösendorfera krótki, krzyżowy, piękny i dobry sprzedam, możliwa zamiana na starszy krótki lub pianino z dopłatą. Kopernika 26. parter oficyny gankiem ostatnie drzwi. 4949

Fortepian Bösendorfeara lepszy, do nauki kupującemu sprzedam korzystnie Kopernika 26. parter. Skleniarski. 4907

CYRK i MENAŻERJA „Medrano“

Lwów, plac Misjonarski

Dyr. Ludwik Swoboda.

Jeszcze krótki czas!

Dzień nowości

Pierwszy gościnny występ art. świat. **„Człowieka - Muchy“**

Bieg powietrzny pod kopułą cyrku. Rekord sezonu cyrkowego. Występ najsilniejszego człowieka świata

OLDRICHA ROLANDA

Dalsze występy znakomitych żonglerów **„K. P. Welston Comp.“**

Słynnego pogromcy dzikich zwierząt **CHARLESA ILLNEBA** nieustraszonego **„Mortona“** (Looping The Loop), oraz **Dyr. Cyrku p. L. Swobody** z nową tresurą koni.

Początek o godzinie 8 wieczór.

Zarząd dóbr Kańczudzkich

poszukuje

kotła lokomobilowego 60 m² p. o. lub kornwalijskiego 100 m² p. o. ew. z rusztem schodkowem na 8 — 10 Atm.

ma na sprzedaż

1) **lokomobilę 45 HP.** „Ramsan“ z r. 1900. do oglądnięcia w ruchu.

2) **garnitur młocarniany 12 HP.** firmy »**Umrath**« Praga z r. 1916. **z prasą kompletny.** 4982

Kierownictwo Rejonu Inżynierji i Saperów w Kowlu

ogłasza **przetarg** ofertowy **na remont budynku nr. 87** koszar im. Sobieskiego w Włodzimierzu.

Gros robót stanowi: **remont dachu, dorobienie wszystkich okien, drzwi i t. p.**

Oferty należycie ostemplowane w kopertach zapieczętowanych należy składać w **biurze Rejonowego Kierownictwa Inż. Sap. w Kowlu ul. Łucka nr. 210 do godziny 12-ej dnia 17. października 1923 roku,** poczem nastąpi komisyjne otwarcie kopert.

Do ofert dołączyć:

1) Kwit na wpłacone do Kasy Skarbowej lub oddziału Kasowo Buchalteryjnego Kierownictwa Rejonu Inż. Sap. w Kowlu. Wadjum w wysokości 3 prc. ofertowej sumy.

2) Deklarację, iż warunki ogólne i szczegółowe wykonywania robót są oferentowi znane.

Kierownictwo zastrzega sobie prawo przeprowadzenia dodatkowego ustnego przetargu, oraz dowolnego wyboru oferenta.

Bliższe informacje oraz ślepe kosztorysy za zwrotem kosztów można otrzymać w godzinach urzędowych codziennie w biurze Kierownictwa Rejonu Inż. Sap. w Kowlu. 4974

Kierownictwo Rejonu Inżynierji i Saperów w Kowlu

ogłasza przetarg na wykonanie instalacji oświetlenia elektrycznego w budynkach koszarowych w Kowlu, Łucku i Włodzimierzu,

Gro robót przypada na Kowel i stanowi założenie sieci wewnętrznej i częściowo budowę sieci zewnętrznej.

Konkurs odbędzie się na podstawie kosztorysów sporządzonych przez pp. oferentów na zasadzie wykazów robót dostarczonych przez Kierownictwo Rejonu Inż. Sap. Kowel.

Oferty należycie ostemplowane w kopertach zapieczętowanych należy składać w biurze Kierownictwa w Kowlu ul. Łucka Nr. 210 do godziny 12-ej dnia 20. października 1923 r. poczem nastąpi komisyjne otwarcie kopert.

Do ofert dołączyć:

1) Kwit na wpłacone do Kasy Skarbowej, lub Oddziału Kasowo-buchalteryjnego Kierownictwa Inżynierji i Saperów Kowel. wadjum w wysokości 3% od oferowanej sumy.

2) Deklarację iż warunki ogólne i szczegółowe wykonywanie robót są oferentowi znane.

Kierownictwo zastrzega sobie prawo przeprowadzenia dodatkowego ustnego przetargu, oraz dowolnego wyboru oferenta.

Bliższe informacje oraz wykazy robót za zwrotem kosztów można otrzymać w godzinach urzędowych codziennie w biurze Kierownictwa Inżynierji Saperów w Kowlu. 4992

Drukiem A. Goldmana, Lwów Sykstuska 13. Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroiński.